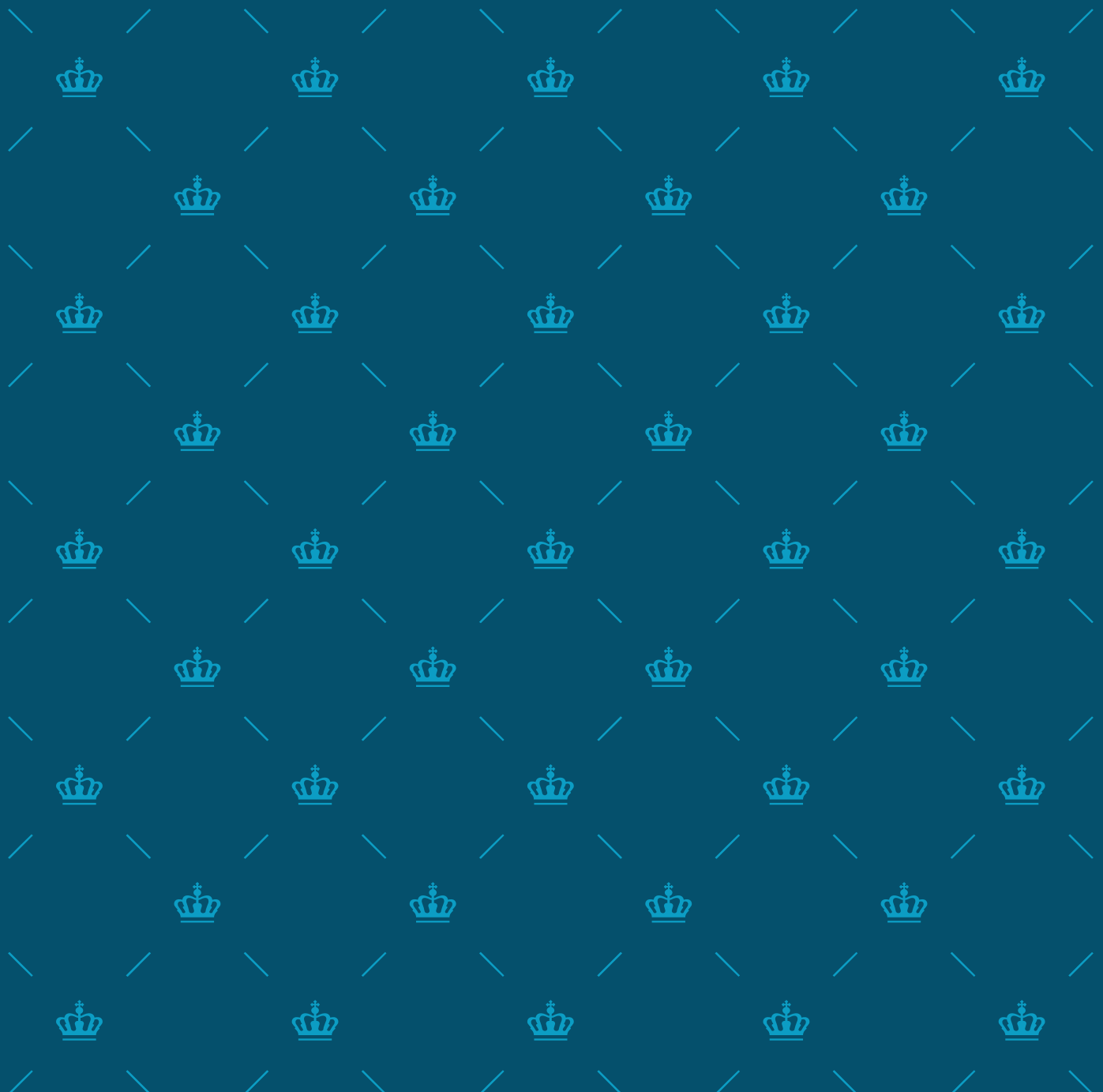

Medborgerskab 2023

Notat nr. 1: Nydanskernes følelse af tilknytning til Danmark

Hovedpointer

- Langt hovedparten af nydanskere føler sig knyttet til Danmark.
- For nydanskere med oprindelse i både MENAPT-lande og de øvrige ikke-vestlige lande og nydanskere med vestlig oprindelse føler ca. 9 ud af 10 en tæt tilknytning til Danmark.
- Blandt nydanskere med ikke-vestlig oprindelse er der flere, der føler en høj tilknytning til Danmark og lav tilknytning til oprindelseslandet, end der både føler en tæt tilknytning til Danmark og en tæt tilknytning til oprindelseslandet.
- En mindre gruppe af nydanskere føler både en lav grad af tilknytning til Danmark og deres oprindelsesland. Det er tilfældet for ca. 6 pct. med oprindelse i MENAPT-lande og ca. 4 pct. med oprindelse i de øvrige ikke-vestlige lande.
- Der er generelt stor tilfredshed med livet i Danmark. Ca. 9 ud af 10 nydanskere er tilfredse eller meget tilfredse med livet i Danmark.
- Der er samtidig en klar overvægt af nydanskere, der ønsker at blive boende i Danmark resten af deres liv. Med undtagelse af 18-29-årige med vestlig oprindelse (fx EU-borgere) ønsker knap 9 ud af 10 nydanskere at blive boende i Danmark resten af deres liv.
- Der er stor forskel på, hvor ofte nydanskere besøger deres oprindelsesland. Blandt nydanskere med oprindelse i MENAPT-lande besøger ca. hver femte deres oprindelsesland mindst én gang om året, mens det for nydanskere med oprindelse i de øvrige ikke-vestlige lande er ca. hver tredje, og blandt nydanskere med vestlig oprindelse gælder det for ca. 7 ud af 10.
- Den klart overvejende grund til at besøge deres oprindelsesland er at besøge venner og familie. Dette angives som en grund af henholdsvis 84 pct. fra MENAPT-lande, 92 pct. med oprindelse i de øvrige ikke-vestlige lande og 90 pct. med vestlig oprindelse.
- Blandt nydanskere med ikke-vestlig oprindelse har det også betydning for besøgene, at man gerne vil opnå bedre kendskab til sproget og kulturen i landet. 19 pct. af nydanskere med oprindelse i MENAPT-lande angiver således, at de besøger oprindelseslandet for at de selv eller deres børn kan blive bedre til sproget, og 10 pct. peger på at få bedre kendskab til kulturen i landet.

1 – Baggrund og metode

Hvert år gennemfører Udlændinge- og Integrationsministeriet en spørgeskemaundersøgelse med fokus på ikke-vestlige indvandrere og efterkommeres medborgerskab. Indvandrere indgår først i undersøgelserne, når de har opholdt sig i Danmark i mindst tre år. Indvandrere og efterkommere forkortes i notatet til nydanskere.

I Medborgerskabsundersøgelsen 2023 er der særligt fokus på nydanskernes tilknytning til Danmark og deres eget eller deres forældres oprindelsesland. I dette notat undersøges nydanskernes tilknytning til Danmark og deres oprindelsesland. Der benyttes en metode, som Gundelach & Nørregård-Nielsen udviklede til kategorisering af nydanskere ud fra deres nationale identitet i 2007. Metoden blev udviklet i *Etniske gruppers værdier – Baggrundsrapport* for Tænk tanken om udfordringer for integrationsindsatsen i Danmark. Spørgsmålene er dog sprogligt og spørgeteknisk fornyet, så resultaterne kan ikke direkte sammenlignes.

Gundelach & Nørregård-Nielsen laver en operationalisering af John Berrys berømte teori om akkulturation, som bruges til at kategorisere nydanskere i fire kategorier afhængigt af deres forhold til henholdsvis Danmark og deres oprindelsesland.

Tabel 1. Berrys akkulturationsmodel

	Fastholde egen kultur	Nedtone/fravælge egen kultur
Positiv over for andres kultur	Integration	Assimilation
Negativ over for andres kultur	Separation	Marginalisering

Kilde: Gundelach & Nørregård-Nielsen 2007

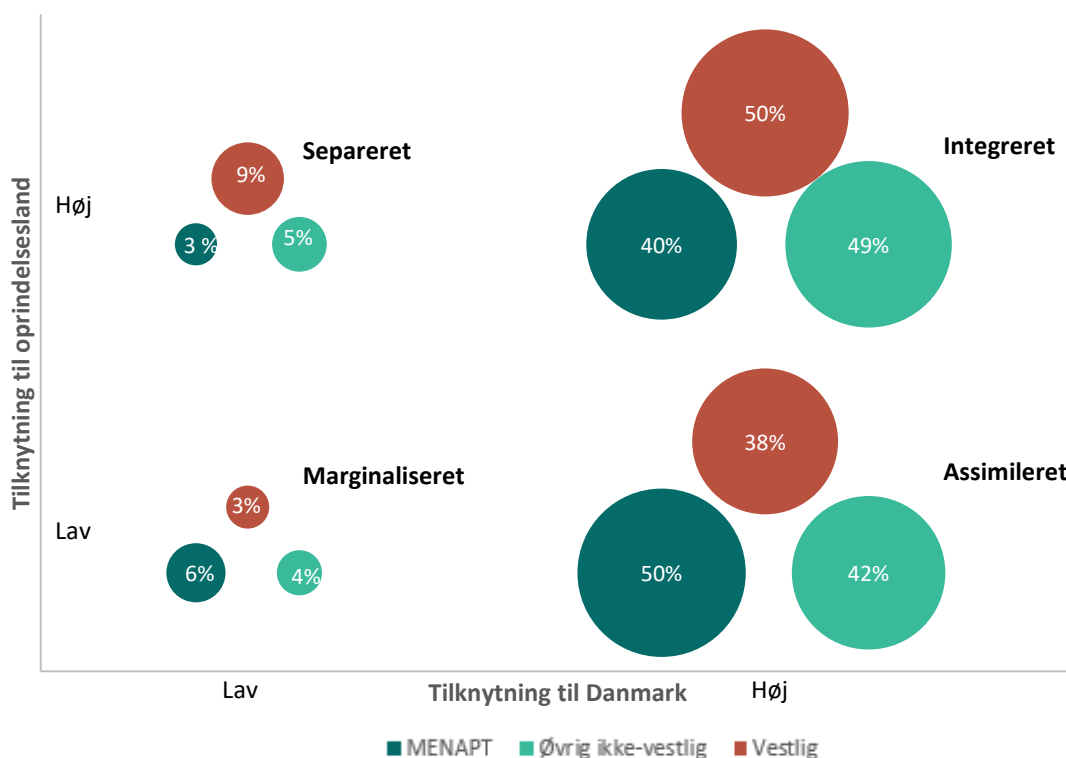
I figur 1 nedenfor placeres nydanskerne i modellens fire kategorier; integreret, assimileret, separat og marginaliseret.

Når man arbejder med stikprøver, vil der altid være statistisk usikkerhed forbundet med svarene. For at tage højde for denne statistiske usikkerhed bliver usikkerheden angivet med et 95 %-konfidensinterval i figurerne eller i figurenes anmærkninger. Læs nærmere om Medborgerundersøgelsen 2023 i bilag 1 og på integrationsbarometer.dk

2 – Nydanskernes følelse af tilknytning til Danmark

- Langt hovedparten af nydanskere føler sig knyttet til Danmark og kan derfor enten kategoriseres som *integreret*, hvis de samtidig føler en tæt tilknytning til deres oprindelsesland, eller *assimileret*, hvis tilknytningen til deres oprindelsesland er lav, jf. figur 1.
- For nydanskere fra både MENAPT-lande og de øvrige ikke-vestlige lande og nydanskere med vestlig oprindelse føler 9 ud af 10 sig tæt knyttet til Danmark.
- Blandt nydanskere med ikke-vestlig oprindelse udgør de assimilerede, som har høj tilknytning til Danmark og lav tilknytning til oprindelseslandet, en lidt større andel end de integrerede, der samtidig også har en stærk tilknytning til oprindelseslandet. Eksempelvis udgør de assimilerede 50 pct. blandt nydanskere fra MENAPT-lande, mens de integrerede udgør 40 pct. af samme gruppe. For nydanskere med vestlig oprindelse er det omvendt, da 38 pct. kan betragtes som assimileret og 50 pct. som integreret.
- En mindre gruppe af nydanskere kan kategoriseres som *marginaliseret*, hvor de både føler en lav grad af tilknytning til Danmark og oprindelseslandet. Det er tilfældet for 6 pct. fra MENAPT-lande og 4 pct. fra de øvrige ikke-vestlige lande.

Figur 1: Nydanskernes nationale identitet, Berrys fire kategorier. Pct.

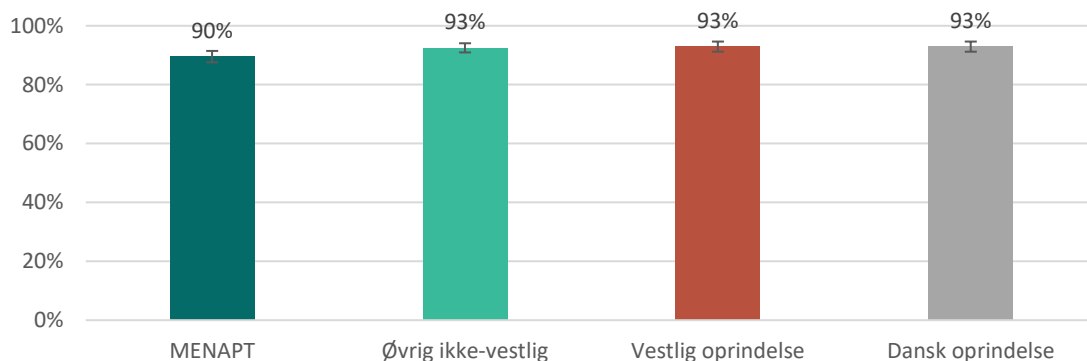
Anm.: Der er anvendt vægtede svar fra 3.489 personer, som alle har svaret på to spørgsmål: "Hvor tæt føler du dig knyttet til det land, hvor du (indvandrere) / dine forældre (efterkommere) er født?" og "Hvor tæt føler du dig knyttet til Danmark?" Personer, som har svaret 'ved ikke' eller 'ønsker ikke at svare' indgår ikke i figuren. At "føle sig tæt knyttet til" skal forstås som "følelsesmæssigt knyttet til" eller "at identificere sig med". Assimileret: føler sig "meget tæt" eller "ret tæt" på Danmark og "Ikke så tæt" eller "slet ikke tæt" på oprindelsesland. Integreret: føler sig "meget tæt" eller "ret tæt" på både Danmark og oprindelsesland. Separeret: føler sig "meget tæt" eller "ret tæt" på oprindelsesland og "Ikke så tæt" eller "slet ikke tæt" på Danmark. Marginaliseret: føler sig "Ikke så tæt" eller "slet ikke tæt" på både Danmark og oprindelsesland. Signifikant forskel i andelen med p-værdi på <0.0001. Konfidensinterval svinger fra +/-1 pct. til +/- 4 pct. For antal personer i stikprøven og yderligere oplysninger om Medborgerskabsundersøgelsen se bilag 1.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets Medborgerskabsundersøgelse 2023.

3 – Nydanskere tilfredshed med livet i Danmark

- Der er generelt stor tilfredshed med livet i Danmark. Ca. 9 ud af 10 nydanskere og personer med dansk oprindelse er tilfredse eller meget tilfredse med livet i Danmark. Der er ingen signifikante forskelle mellem oprindelsesgrupperne, *jf. figur 2*.
- Der er samtidig en klar overvægt af nydanskere, der ønsker at blive boende i Danmark resten af deres liv. Med undtagelse af 18-29-årige med vestlig oprindelse ønsker knap 9 ud af 10 nydanskere at blive boende i Danmark resten af deres liv. For de 18-29-årige med vestlig oprindelse er det tilfældet for knap 8 ud af 10, *jf. figur 3*.
- Mens der ikke er nogen signifikant forskel mellem 18-29-årige og 30+-årige nydanskere fra MENAPT-lande, der er helt sikre på at ville blive boende i Danmark resten af deres liv, er der en lidt større andel af de 30+-årige end de unge fra henholdsvis de øvrige ikke-vestlige lande og med vestlig oprindelse, der er helt sikre på at blive boende i Danmark.

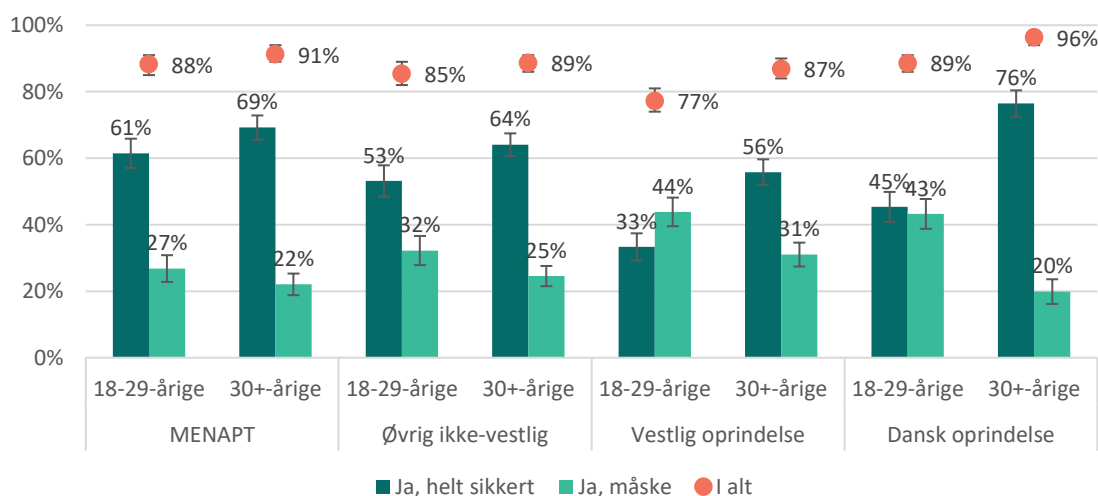
Figur 2: Andel personer som alt i alt er tilfredse med at bo i Danmark, fordelt på oprindelse. Pct.

Anm.: Der er anvendt vægtede svar fra 4.788 besvarelser. For antal personer i stikprøven og yderligere oplysninger om Medborgerskabsundersøgelsen se bilag 1. Figuren viser den andel, der har svaret enten "Meget tilfreds" eller "Tilfreds" på spørgsmålet 'Hvor tilfreds er du alt i alt med at bo i Danmark?'

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets Medborgerskabsundersøgelse 2023.

Figur 3: Andel personer som ønsker at blive boende i Danmark resten af sit liv, fordelt på alder og oprindelse. Pct.

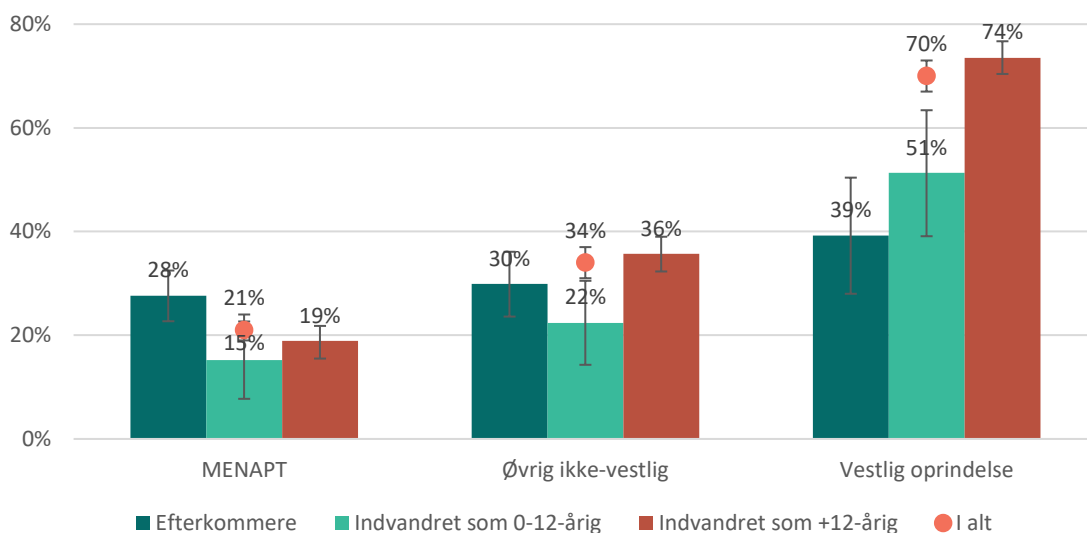
Anm.: Der er anvendt vægtede svar fra 4.788 besvarelser. For antal personer i stikprøven og yderligere oplysninger om Medborgerskabsundersøgelsen se bilag 1.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets Medborgerskabsundersøgelse 2023.

4 – Nydanskeres besøg i deres oprindelsesland

- Generelt er der en større andel af nydanskere med vestlig oprindelse og nydanskere fra de øvrige ikke-vestlige lande, der typisk besøger oprindelseslandet mindst én gang om året. For nydanskere fra MENAPT-lande besøger ca. hver femte sit oprindelsesland mindst én gang om året, mens det for nydanskere fra de øvrige ikke-vestlige lande er ca. hver tredje, og blandt nydanskere med vestlig oprindelse gælder det for 7 ud af 10, *jf. figur 4*.
- Blandt nydanskere med ikke-vestlig oprindelse besøger efterkommere i højere grad det land, hvor deres forældre er født, end indvandrere, der er kommet til Danmark som 0-12-årige. Eksempelvis besøger 28 pct. af efterkommere fra MENAPT-lande typisk sit oprindelsesland mindst én gang om året, mens det er tilfældet for 15 pct. af dem, der er indvandret som 0-12-årige.
- For nydanskere der er kommet til Danmark som +12-årige er der en større andel af gruppen fra de øvrige ikke-vestlige lande (36 pct.) end fra MENAPT-lande (19 pct.), der typisk besøger det land, hvor de er født, mindst én gang om året.
- Den klart overvejende grund til at besøge sit oprindelsesland er for at besøge venner og familie. Blandt de nydanskere, der besøger deres oprindelsesland mindst hvert tredje år, angiver henholdsvis 84 pct. fra MENAPT-lande, 92 pct. fra de øvrige ikke-vestlige lande og 90 pct. med vestlig oprindelse, at de besøger oprindelseslandet for at besøge venner og familie, *jf. figur 5*.
- Særligt blandt nydanskere med ikke-vestlig oprindelse er en anden hyppig grund til at besøge sit oprindelsesland, at man gerne vil opnå bedre kendskab til sproget og kulturen i landet. Eksempelvis angiver 19 pct. og 10 pct. fra MENAPT-lande, at de besøger landet for at de selv eller deres børn henholdsvis kan få bedre kendskab til kulturen i landet eller blive bedre til sproget. For nydanskere fra de øvrige ikke-vestlige lande er det en hyppig grund blandt henholdsvis 23 pct. og 13 pct.
- Derimod besøger særligt nydanskere med vestlig oprindelse (22 pct.) og også nydanskere fra de øvrige ikke-vestlige lande (16 pct.) deres oprindelsesland for at ordne praktiske ting. Blandt nydanskere fra MENAPT-lande er dette kun tilfældet for 6 pct.

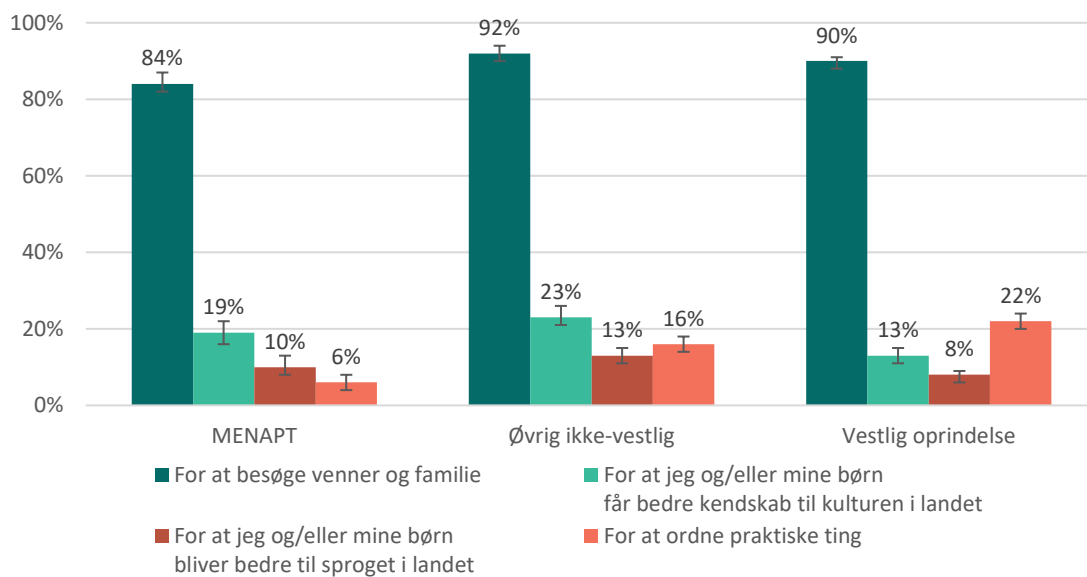
Figur 4: Andel personer som besøger sit oprindelsesland mindst én gang om året, fordelt på indvandringstidspunkt og oprindelse. Pct.

Anm.: Der er anvendt vægtede svar fra 3.754 besvarelser. For antal personer i stikprøven og yderligere oplysninger om Medborgerskabsundersøgelsen se bilag 1. Efterkommere og indvandrere, der er indvandret som 0-12-årige, er spurgt om det land, hvor deres forældre er født, mens indvandrere, der er indvandret som +12-årige, er spurgt om det land, hvor de selv er født. Forskellene i andelen er signifikant med en p-værdi på <0.0001.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets Medborgerskabsundersøgelse 2023.

Figur 5: Udvalgte grunde til at besøge sit oprindelsesland, fordelt på oprindelse. Pct.

Anm.: Der er anvendt vægtede svar fra 2.785 besvarelser. For antal personer i stikprøven og yderligere oplysninger om Medborgerskabsundersøgelsen se bilag 1. Kun personer, der har besøgt sit oprindelsesland mindst hvert tredje år, indgår i figuren. Det har været muligt at vælge flere svar. Forskellen i andelen, der har angivet de udvalgte grunde til at besøge sit oprindelsesland, er signifikant med p-værdi på max <0.0020.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets Medborgerskabsundersøgelse 2023.

Bilag 1 – Medborgerskabsundersøgelsen 2023

1.1 Om spørgeskemaundersøgelsen

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i en årrække udarbejdet årlige spørgeskemaundersøgelser, der belyser indvandrere og efterkommeres medborgerskab i Danmark.

Der benyttes så vidt muligt spørgsmål og spørgeteknikker, som er udviklet og afprøvet af anerkendte forskere. Selve undersøgelsen er gennemført af Danmarks Statistik Survey, som samlede data ind i perioden fra februar 2023 til april 2023 ved en kombination af internetspørgeskema og telefoninterview (mixed-mode).

1.2 Undersøgelsens deltagere

Medborgerskabsundersøgelsens deltagere er både indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse i alderen 18 år og derover. Foruden indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse indgår i årets medborgerskabsundersøgelse også indvandrere og efterkommer med vestlig oprindelse. Indvandrerne i undersøgelsen har haft mindst tre års opholdstid i Danmark.

Undersøgelsen er baseret på en repræsentativ stratificeret stikprøve, hvor svarpersonerne er tilfældigt udvalgt i et aktuelt CPR-register. Fra 2012 til 2020 blev svarpersonerne udtrukket fra tre strata (grupper), og i 2021 blev svarpersonerne udtrukket fra fem strata, hvor nydanskerne er opdelt i grupperingerne MENAP-lande og Tyrkiet¹ og øvrige ikke-vestlige lande. I årets medborgerskabsundersøgelse er personer med dansk oprindelse opdelt i to strata ud fra svarpersonernes alder på samme måde som i tidligere runder for nydanskere. Derudover suppleres årets undersøgelse to strata for indvandrere og efterkommere med vestlig oprindelse.

De otte strata er:

- 1) 18-29-årige nydanskere med oprindelse i MENAP-lande og Tyrkiet,
- 2) 18-29-årige nydanskere med oprindelse i de øvrige ikke-vestlige lande,
- 3) 30+-årige nydanskere med oprindelse i MENAP-lande og Tyrkiet,
- 4) 30+-årige nydanskere med oprindelse i de øvrige ikke-vestlige lande,
- 5) 18-29-årige med dansk oprindelse,
- 6) 30+-årige med dansk oprindelse,
- 7) 18-29-årige nydanskere med vestlig oprindelse og
- 8) 30+-årige nydanskere med vestlig oprindelse

1.3 Repræsentativitet og svarprocenter i undersøgelsen

Den samlede svarprocent i undersøgelsen er 31 pct. Der er forskelle mellem svarprocenten for de forskellige strata, som fremgår af tabel 1 nedenfor.

¹ En gruppering, der omfatter Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien, Oman, Afghanistan, Palæstina, Gaza, Vestbredden, Østjerusalem, Pakistan og Tyrkiet.

Tabel 1: Antal besvarelser og svarprocenter, 2012-2023

	2012	2013	2014	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	antal	pct.	
Nydanskere 18-29 år	50,2%	46,0%	43,5%	37,3%	41,8%	44,9%	40,9%	39,4 %					
									MENAP-lande og Tyrkiet	32,6 %	29,1 %	478	22,8 %
									Øvrige ikke-vestlige lande	45,0 %	37,0 %	470	26,9 %
Nydanskere 30+ år	53,1 %	52,1 %	45,5 %	41,9 %	47,3 %	47,7 %	44,1 %	46,8 %					
									MENAP-lande og Tyrkiet	38,0 %	29,9 %	667	24,7 %
									Øvrige ikke-vestlige lande	48,0 %	42,4 %	830	30,7 %
Dansk oprindelse	70,0 %	69,4 %	62,9 %	59,2 %	60,3 %	70,8 %	62,7 %	61,7 %	60,3 %	54,5 %			
									18-29 år			507	32,7 %
									30+ år			527	47,9 %
Vestlig oprindelse									18-29 år			559	31,1 %
									30+ år			750	41,7 %

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets Medborgerskabsundersøgelser

I Medborgerskabsundersøgelsen 2023 var det særligt vanskeligt at få personer med oprindelse i MENAP-lande og Tyrkiet til at besvare spørgeskemaet. Det er ikke et nyt fænomen, at svarprocenten ligger lavere blandt nydanskere, og at der er en række særlige udfordringer forbundet med at gennemføre spørgeskemaundersøgelser blandt nydanskere (Fage Hedegaard 2017). Større befolkningsundersøgelser som Medborgerskabsundersøgelsen har generelt gennem de seneste år haft faldende svarprocenter. Der er løbende dialog med Danmarks Statistik Survey om, hvordan svarprocenten kan blive så høj som mulig.

For at øge svarprocenten er der yderligere gjort en række tiltag. Først og fremmest udarbejdes et spørgeskema med så få spørgsmål som muligt for at mindske besvarelsesbyrden. Dertil kan nævnes udsendelse af ekstra rykkerbreve. Spørgeskemaet er oversat til seks forskellige sprog, der er digital og telefonisk opfølgning, udlodning af præmier for svar mv.

For at sikre repræsentativiteten i analysen er der desuden anvendt vægtet data. Vægtet data betyder, at alle svarpersoner er vægtet efter deres andel i befolkningen, således at besvarelser fra grupper, som er overrepræsenterede i undersøgelsen, vægtes ned, mens besvarelser fra de underrepræsenterede grupper vægtes op. Vægtningen er lavet på de otte strata separat, ligesom vægtningen også er beregnet inden for hvert stratum. Data er vægtet på baggrund af køn, alder, herkomst, familietype, beskæftigelsesstatus, uddannelse, region, familieindkomst og sproggruppe.

Når man arbejder med stikprøver, vil der altid være en statistisk usikkerhed forbundet med svarene, da man ikke kan vide om variation i svar skyldes tilfældighed pga. 'stikprøvestøj' eller faktiske forskelle i befolkningen. Den statistiske usikkerhed afhænger af stikprøvestørrelsen og andelen i befolkningen, der har angivet et bestemt svar. Dermed kan en større stikprøve reducere den statistiske usikkerhed. For at sikre nok svarpersoner i hvert stratum er personer med dansk oprindelse ved årets undersøgelse opdelt i to strata.

For at tage højde for denne statistiske usikkerhed gennemføres statistiske tests for at tjekke sammenhænge mellem variable. Udelukkende statistisk sikre sammenhænge angives i brødteksten,

og ved særlig statistisk usikkerhed nævnes det. Derudover bliver usikkerheden angivet med et 95 pct.- konfidensinterval (i form af en lodret streg) i figurerne eller ved anmærkninger ved figurerne. Et 95 pct. -konfidensinterval viser spredningen og usikkerheden omkring de gennemsnitlige værdier og skal fortolkes som, at der er 95 % sandsynlighed for, at den faktiske værdi ligger i det givne interval.